

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง กฎหมายมรดกและพินัยกรรม

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

กฎหมายมรดกและ

พินัยกรรม

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย

ความหมายของมรดกและ

พินัยกรรมได้

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์ ทัศนคติ
มรดกและพินัยกรรมได้

จุดประสงค์

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญ
ของการปฏิบัติตนตาม
กฎหมายมรดกและพินัยกรรม

ชายและหญิง ต้องมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์
จึงจะหมั้นกันได้

ใช่

ไม่ใช่

ของหมั้นคือทรัพย์สินที่ฝ่ายชายได้ให้ไว้
แก่ฝ่ายหญิงในขณะทำการหมั้น

ใช่

ไม่ใช่

ชายหรือหญิงที่มาทำการสมรสกัน
ต้องไม่เป็นคนวิกลจริต

ใช่

ไม่ใช่

ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรม
จะสมรสกันไม่ได้

ใช่

ไม่ใช่

กฎหมาย มรดก

กองมรดก

ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้งสิทธิ
หน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมาย
หรือว่าโดยสภาพแล้ว เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตาย
โดยแท้

การตกทอดแห่งทรัพย์มรดก

เมื่อบุคคลตาย
มรดกของบุคคลนั้น
ตกทอดแก่ทายาท

ทายาท

ทายาทโดยธรรม

ผู้รับพินัยกรรม

คู่สมรส

ทายาท

ทายาทโดยธรรม คือ
ทายาทที่มีสิทธิรับ
มรดกตามกฎหมาย
มี ๒ ลำดับ

๑. ผู้สืบสันดาน

๒. บิดามารดา

๓. พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน

๔. พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน

๕. ปู่ ย่า ตา ยาย

๖. ลุง ป้า น้า อา

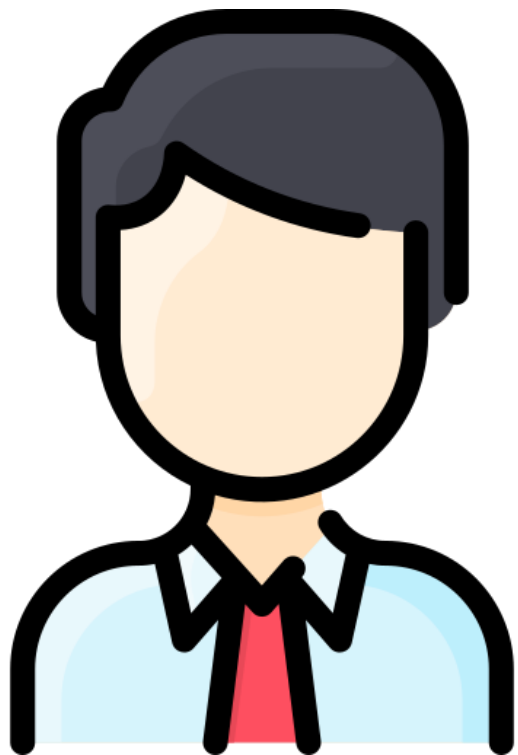
หลักญาติสนิทตัดญาติห่าง

หากทายาทลำดับต้นยังมีชีวิตอยู่ ก็เฉพาะแต่
ทายาทลำดับนั้นเท่านั้นที่มีสิทธิรับมรดก
ทายาทในลำดับถัดลงไปไม่มีสิทธิ
รับมรดกของเจ้ามรดก

ตัวอย่างหลักญาติสนิทตัดญาติห่าง

๑. ผู้สืบสันดาน

๓. พี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกัน

ทายาทลำดับที่ ๔ ๕ ๖

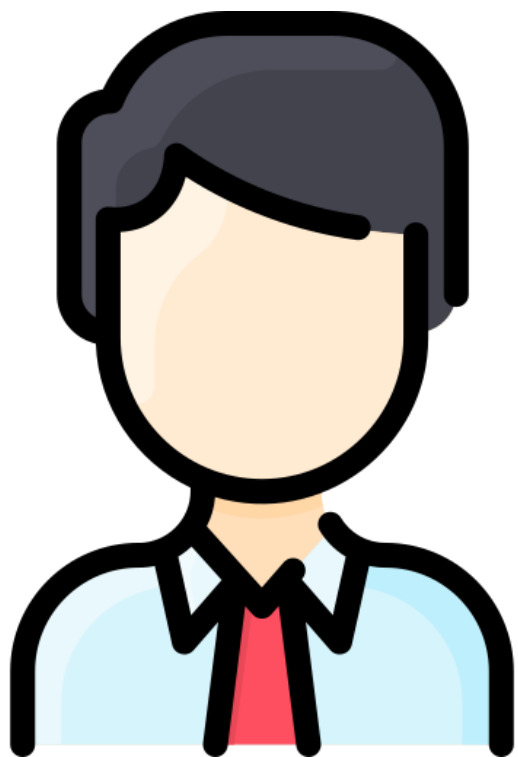

ข้อยกเว้นหลักญาติสนิทตัดญาติห่าง

หากเจ้ามรดกมีทั้งทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๑ และ ทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๒ ให้ทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๒ มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๑ แม้ว่าทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๒ จะเป็นทายาทโดยธรรมลำดับถัดลงไปก็ตาม โดยทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๒ นี้จะได้รับมรดกเช่นเดียวกับทายาทชั้นบุตร

ตัวอย่างหลักญาติสนิทตัดญาติห่าง

๑. ผู้สืบสันดาน

๒. บิดามารดา

ทายาทลำดับ ๓ ๔ ๕ ๖

ทายาท

ผู้รับพินัยกรรม คือ
ทายาทที่มีสิทธิรับมรดก
ตามที่ผู้ตายกำหนดไว้ใน
พินัยกรรม

กฎหมาย พินัยกรรม

พินัยกรรม

หนังสือสำคัญที่บุคคลทำไว้ก่อนตาย แสดง
ความประสงค์ว่า เมื่อตายแล้วจะมอบ
ทรัพย์สินที่ระบุไว้ในหนังสือนั้นให้แก่ผู้ใด

เงื่อนไขการทำพินัยกรรม

๑. ผู้ทำพินัยกรรมต้อง
มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี
บริบูรณ์ขึ้นไป

ถ้าไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์จะเป็น โมฆะ

เงื่อนไขการทำพินัยกรรม

๒. ไม่เป็นบุคคล
วิกลจริตหรือ
ไร้ความสามารถ

ประเภทพินัยกรรม

	ข้อความ	การลงชื่อ	พยาน	หมายเหตุ
๑. ธรรมดา	เขียน/พิมพ์	ลายเซ็น ลายนิ้วมือ	อย่างน้อย ๒ คน	พยานห้ามพิมพ์ลายนิ้วมือ
๒. เขียนเอง	เขียน	ลายเซ็น	-	เขียนเองเท่านั้น
๓. เอกสารฝ่ายเมือง	เขียน/พิมพ์	ลายเซ็น ลายนิ้วมือ	อย่างน้อย ๒ คน	รับรองโดยนายอำเภอ/ผอ.เขต
๔. เอกสารลับ	เขียน/พิมพ์	ลายเซ็น	๒ คน	ใส่ซองปิดผนึกให้นายอำเภอ/ ผอ.เขตเก็บไว้
๕. วาจา	คำพูด	-	๒ คน	พยานนำไปแจ้งนายอำเภอ/ ผอ.เขต

เกมทาย วลี

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่
กำหนดให้ แล้วทำเครื่องหมาย
ถูก และผิด หน้าข้อความนั้น

๑.ทายาทโดยธรรม มี ๗ ลำดับ

๒.ผู้สืบสันดาน คือ ทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๑

๓.พินัยกรรมคือหนังสือสำคัญที่บุคคลทำไว้ก่อนตายว่า
เมื่อตายแล้วจะมอบทรัพย์สินที่ระบุไว้ในหนังสือนั้นให้แก่ผู้ใด

๔.ผู้ทำพินัยกรรมต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

กิจกรรมนักสืบตัวน้อย

กิจกรรมนักสืบตัวน้อย

นายอาทิตย์และนางจันทร์เป็นสามีภรรยาได้จดทะเบียนสมรส
ถูกต้องตามกฎหมาย มีบุตร ๑ คน ชื่อนายอังคาร และนายอาทิตย์ยังมี
บิดาชื่อนายพุธ และมารดาชื่อนางศุกร์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๒
คน คือ นายมกรา และนางกมภา นายอาทิตย์เป็นคนที่ขยันทำงาน
มีทรัพย์สินเยอะแยะมาก เช่น บ้านริมทะเล เงินสด ๑๐ ล้านบาท
และตึกแถว

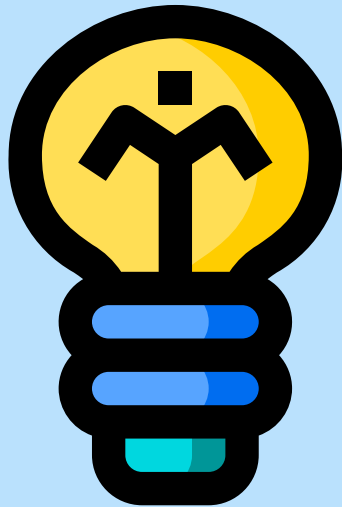
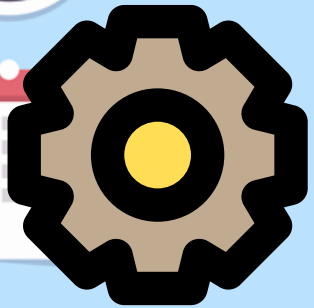

กิจกรรมนักสืบตัวน้อย

นายอาทิตย์ได้ทำพินัยกรรม ขณะที่ตนอายุ ๓๐ ปีบริบูรณ์ว่า จะยกบ้านริมทะเล ให้ นายธันวา ซึ่งเป็นเพื่อนที่สนิท

วันหนึ่งนายอาทิตย์ได้ประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความตาย
ให้วินิจฉัยว่า ผู้ใดมีสิทธิในส่วนแบ่งในทรัพย์มรดกของนายอาทิตย์
บ้าง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่องกฎหมายมรดกและ พินัยกรรม

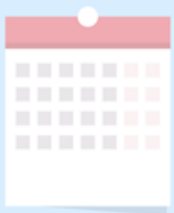
คำชี้แจงในการทำ
กิจกรรมนักเรียน

ครูให้นักเรียนเขียนทายาท
โดยธรรม ๒ ลำดับ ลงใน
ใบงานที่ ๖ เรื่องกฎหมาย
มรดกและพินัยกรรม

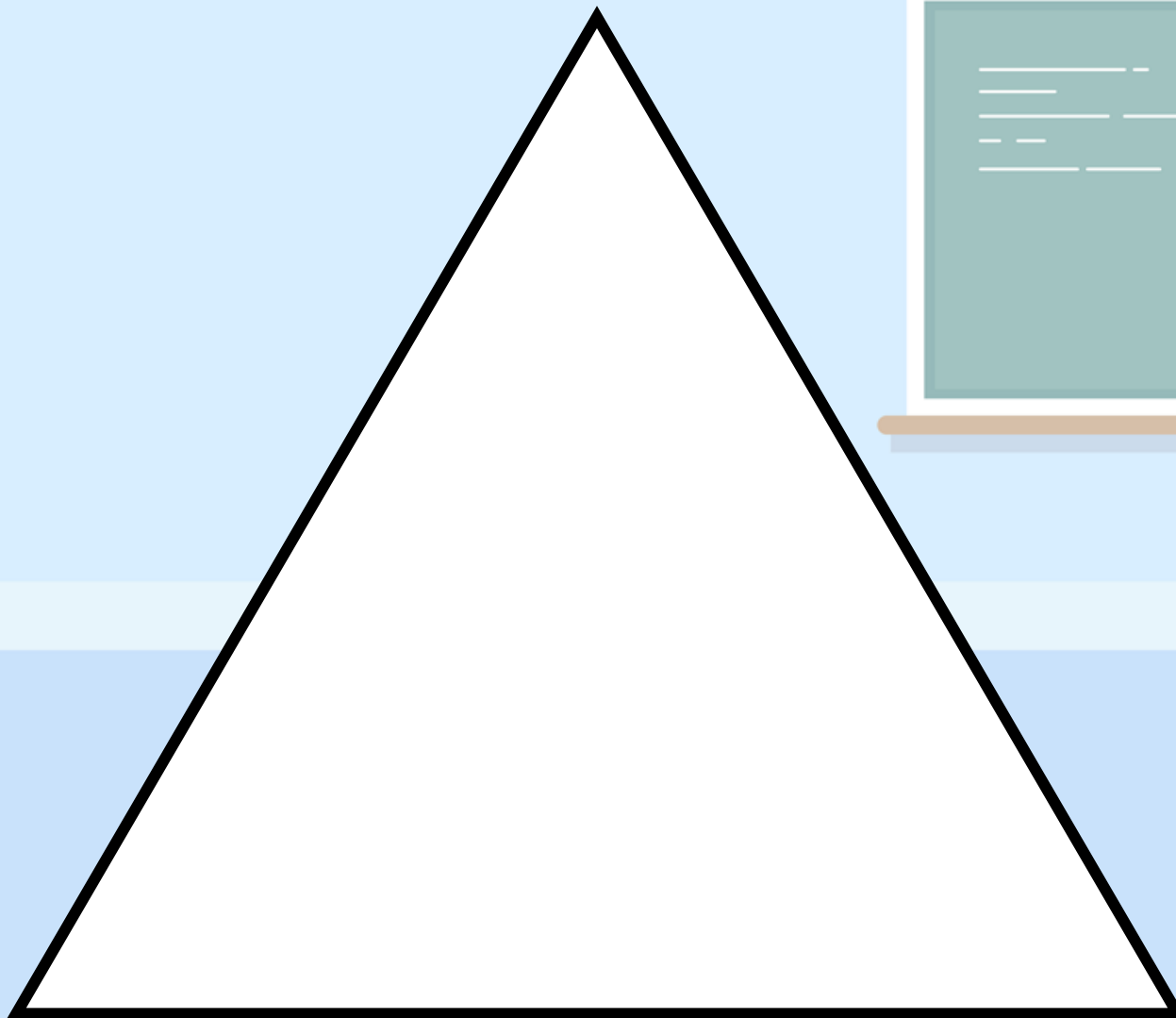

คำชี้แจงบทบาท
ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่องกฎหมายมรดกและพินัยกรรม
๒. ครูอ่านคำสั่งให้นักเรียนฟังและลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง กฎหมายมรดกและพินัยกรรม

สรุป

เมื่อบุคคลตาย มรดกของบุคคลนั้นตกแก่ทายาท
ไม่ว่าจะเป็นทายาทโดยธรรม คู่สมรส หรือผู้รับพินัยกรรม
แต่ถ้าเมื่อบุคคลใดไม่มีทายาทโดยธรรม คู่สมรส หรือผู้รับ
พินัยกรรม มรดกของบุคคลนั้นจะตกทอดแก่แผ่นดิน

บทเรียนครั้งต่อไป

กฎหมายเกี่ยวกับ
บัตรประจำตัวประชาชน
และการรับราชการทหาร

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th